

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

10 februarie 2022*

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Lege aplicabilă obligațiilor contractuale – Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I) – Contracte de consum – Alegerea legii aplicabile – Articolul 6 alineatul (4) litera (c) – Excluderea contractelor privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil – Contract de vânzare care include un contract de locațiune și un contract de prestări de servicii având ca obiect arbori plantați exclusiv în vederea recoltării lor în scopuri lucrative”

În cauza C-595/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria), prin decizia din 28 septembrie 2020, primită de Curte la 13 noiembrie 2020, în procedura

UE

împotriva

ShareWood Switzerland AG,

VF,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul N. Jääskinen, președinte de cameră, și domnii M. Safjan (raportor) și M. Gavalec, judecători,

avocat general: doamna L. Medina,

grețier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru UE, de R. Mirfakhrai, Rechtsanwalt;
- pentru ShareWood Switzerland AG și VF, de S. Albiez, Rechtsanwalt;

* Limba de procedură: germana.

– pentru Comisia Europeană, inițial de M. Wasmeier și M. Wilderspin, ulterior de M. Wasmeier și W. Wils, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale, pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO 2008, L 177, p. 6) (denumit în continuare „Regulamentul Roma I”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între UE, pe de o parte, și ShareWood Switzerland AG (denumită în continuare „ShareWood”) și VF, pe de altă parte, în legătură cu obligația acestora din urmă de a plăti lui UE o sumă de bani în temeiul unui contract-cadru încheiat între aceste părți.

Cadrul juridic al Uniunii

- 3 Considerentul (7) al Regulamentului Roma I are următorul cuprins:

„Domeniul de aplicare material și dispozițiile prezentului regulament ar trebui să fie concordante cu Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială [(JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) («Bruxelles I»)] și cu Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale [(JO 2007, L 199, p. 40) («Roma II»)].”
- 4 Potrivit articolului 6 din Regulamentul Roma I, intitulat „Contractele încheiate cu consumatorii”:

„(1) Fără a aduce atingere articolelor 5 și 7, contractul încheiat de o persoană fizică într-un scop care poate fi considerat ca neavând legătură cu activitatea sa profesională («consumatorul») cu o altă persoană, care acționează în exercitarea activității sale profesionale («profesionistul»), este reglementat de legea statului în care își are reședința obișnuită consumatorul, cu condiția ca profesionistul:

 - (a) să-și desfășoare activitatea comercială sau profesională în țara în care își are reședința obișnuită consumatorul sau
 - (b) prin orice mijloace, să-și direcționeze activitățile către țara în cauză sau către mai multe țări, printre care și țara în cauză,

și ca respectivul contract să se înscrie în sfera activităților respective.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), părțile pot alege legea aplicabilă unui contract care îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul (1), în conformitate cu articolul 3. Cu toate acestea, o astfel de alegere nu poate priva consumatorul de protecția acordată acestuia prin dispoziții de la

care nu se poate deroga prin convenție, în temeiul legii care, în lipsa unei alegeri, ar fi fost aplicabilă în conformitate cu alineatul (1).

[...]

(4) Alineatele (1) și (2) nu se aplică următoarelor contracte:

[...]

(c) contractelor privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil, altele decât contractele referitoare la dreptul de folosință pe o perioadă determinată, în sensul Directivei 94/47/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 1994 privind protecția dobânditorilor în ceea ce privește anumite aspecte ale contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe durată limitată a bunurilor imobile (JO 1994, L 280, p. 83, Ediție specială, 13/vol. 14, p. 204)];

[...]”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

5 Între luna ianuarie 2012 și luna iunie 2014, UE, un consumator cu reședința în Austria, a încheiat cu ShareWood, o societate cu sediul în Elveția, un contract-cadru, precum și patru contracte de vânzare având ca obiect achiziționarea de arbori din speciile tec și balsa din Brazilia.

6 Aceste patru contracte de vânzare aveau ca obiect 705 teci în valoare de 67 328,85 euro, 2 690 de teci în valoare de 101 716,53 euro, 2 600 de teci în valoare de 111 583,34 euro și 1 860 de balsa în valoare de 32 340 de euro. Contractul-cadru conținea, de asemenea, un contract de locațiune și un contract de prestări de servicii. Contractul de locațiune dădea dreptul la cultivarea arborilor, chiria fiind inclusă în prețul vânzării acestora. În ceea ce privește contractul de prestări de servicii, acesta prevedea că ShareWood se angaja să cultive arborii, să îi gestioneze, să îi recolteze și să îi vândă, precum și să îi transfere lui UE venitul net rezultat din această vânzare. Diferența dintre venitul net și venitul brut constituia remunerația ShareWood pentru prestarea acestor servicii, definită ca procent din venituri.

7 Din contractul-cadru menționat făceau parte clauzele următoare:

„3.1. [ShareWood] vinde arborii de pe plantațiile deținute de [ShareWood] și [Sharewood do Brasil Reflorestadora Ltda] în nume propriu și pe seama sa lui [UE]. În schimbul prețului vânzării, [ShareWood] se obligă să transfere proprietatea arborilor lui [UE].

3.2. [UE] cumpără arbori deja plantați și individualizați. Individualizarea se efectuează până la recoltare și la vânzare prin intermediul unui inventar al arborilor care indică numărul arborelui, numărul lotului, numărul parcelei și numărul plantației.

[...]

4.2. Pentru confirmarea cumpărării, lui [UE] i se comunică, după efectuarea plății, un certificat care conține datele de individualizare ale arborilor cumpărați.

[...]

7. Locațiunea asupra terenului

7.1. Prin cumpărarea arborilor, [UE] închiriază în același timp terenul corespunzător (a se vedea contractul individual), atât timp cât arborii cumpărați de la [ShareWood] se află pe acest teren, însă cel mult pentru durata specificată în contractul individual. Locațiunea asupra terenului cuprinde doar dreptul de a cultiva arborii.

7.2. Chiria este inclusă în prețul de cumpărare.

[...]

7.3. Locațiunea poate fi transferată numai odată cu revânzarea arborilor. Subînchirierea este interzisă.

8. Revânzarea arborilor de către [UE]

8.1. [UE] poate să vândă arborii în orice moment unui terț, cu sau fără contract de prestări de servicii, și să îi transfere acestuia dreptul de proprietate asupra lor. [UE] se obligă să transfere terțului contractul corespunzător de locațiune asupra terenului și să îi impună terțului aceeași obligație.

[...]

9. Menținerea valorii arborilor cumpărați

9.1. Pentru sporirea și menținerea valorii, [ShareWood] recomandă îngrijirea arborilor în mod regulat. Acest serviciu este oferit de [ShareWood] prin contractul de prestări de servicii.

[...]

11. Contractul de prestări de servicii

11.1. Prin încheierea unui contract de prestări de servicii cu [ShareWood], [UE] încredințează [ShareWood] gestionarea, administrarea, îngrijirea, recoltarea și vânzarea arborilor cumpărați în conformitate cu gestiunea întregii plantații și ținând seama de standardele internaționale referitoare la exploatarea sustenabilă a plantațiilor și se angajează să îi transfere lui [UE] în contul indicat de acesta venitul net obținut din vânzarea lemnului. În plus, [ShareWood] preia toate obligațiile care decurg din contractul de locațiune asupra terenului.

[...]

11.9. [UE] însărcinează [ShareWood] să decidă, ținând seama de gestiunea întregii plantații, ce arbori sunt recoltați în fiecare an. Înainte de recoltare, [ShareWood] îl informează pe [UE] în acest sens. Defrișarea propusă se consideră a fi acceptată în cazul în care [UE] nu se opune în termen de 10 zile de la primirea informațiilor respective prin poștă sau prin e-mail.

[...]

15.1. [ShareWood] asigură, pentru [UE] și pentru sine, în primii patru ani care urmează plantării, terenul și tecii (cu excluderea altor arbori) împotriva incendiului, a fulgerului, a vântului puternic și a precipitațiilor, precum și împotriva prejudiciilor cauzate de înghețare. [UE] ia cunoștință de faptul că o pierdere a mai puțin de 10 % din teci nu este acoperită de asigurare.

[...]

24.1. În ceea ce privește dreptul material aplicabil, contractul-cadru și fiecare dintre contractele individuale sunt guvernate de dreptul elvețian, cu excluderea: (i) convențiilor internaționale, inclusiv a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind contractele de vânzare internațională de mărfuri din 11 aprilie 1980 (CISC) și a (ii) normelor privind conflictul de legi. [...]"

- 8 Contractul de vânzare a 2 600 de teci, menționat la punctul 6 din prezenta hotărâre, a fost reziliat cu acordul comun al părților.
- 9 UE a introdus în fața Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena, Austria) o acțiune având ca obiect constatarea faptului că ShareWood și-a încălcat obligația de a-i transmite proprietatea asupra arborilor în cauză și obligarea în solidar a ShareWood și a VF, director și membru al consiliului de administrație al acestei societăți, la plata sumei de 201 385,38 euro, majorată cu dobânzi, costuri și cheltuieli de judecată. În plus, în această acțiune, UE a susținut că, în calitate de consumator, dispunea, în temeiul dispozițiilor dreptului austriac, de dreptul de a rezilia celelalte trei contracte de vânzare menționate la punctul 6 din prezenta hotărâre și de a obține daune-interese.
- 10 Prin hotărârea din 9 septembrie 2019, Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena) a respins acțiunea menționată. Prin hotărârea din 25 februarie 2020, Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena, Austria) a confirmat această hotărâre.
- 11 Sesizată de UE cu un recurs împotriva acestei hotărâri, instanța de trimitere, Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria), consideră că raportul contractual dintre UE și ShareWood intră sub incidența articolului 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul Roma I. Din contractul-cadru menționat la punctul 5 din prezenta hotărâre reiese că părțile au convenit asupra aplicabilității dreptului elvețian. Totuși, conform articolului 6 alineatul (2) din regulamentul menționat, o astfel de alegere nu ar putea priva consumatorul de protecția acordată acestuia prin dispoziții de la care nu se poate deroga prin convenție, în temeiul legii care, în lipsa unei alegeri, ar fi fost aplicabilă în conformitate cu acest articol 6 alineatul (1), și anume, în speță, dreptul austriac.
- 12 În aceste condiții, instanța menționată arată că, în cadrul litigiului cu care este sesizată, astfel de dispoziții naționale imperative care urmăresc protecția consumatorului nu ar putea fi invocate decât cu condiția ca respectivul contract-cadru să nu intre în categoria contractelor prevăzută la articolul 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I, și anume cea a contractelor privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil.
- 13 În aceste condiții, Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul [Roma I] trebuie interpretat în sensul că contractele de vânzare-cumpărare de teci și balsă, încheiate între o întreprindere și un consumator, prin care se dobândește proprietatea asupra arborilor în vederea recoltării după cultivare și a vânzării în scopul obținerii de profit, și care conțin în acest sens un contract de

locațiune și un contract de prestări de servicii, trebuie considerate «contract[e] privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil» în sensul acestei dispoziții?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 14 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I trebuie interpretat în sensul că un contract de vânzare care include un contract de locațiune și un contract de prestări de servicii având ca obiect arbori plantați pe un teren închiriat exclusiv în vederea recoltării lor în scopuri lucrative constituie un „contract privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil”, în sensul acestei dispoziții.
- 15 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 6 alineatul (2) din Regulamentul Roma I, părțile la un contract încheiat cu consumatorii, adică un contract încheiat între un profesionist și un consumator, pot alege legea aplicabilă contractului, însă această alegere nu poate priva consumatorul de protecția acordată acestuia prin dispoziții de la care nu se poate deroga prin convenție, în temeiul legii care, în lipsa unei alegeri, ar fi fost aplicabilă în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din acest regulament.
- 16 Articolul 6 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, care, potrivit instanței de trimitere, se aplică litigiului principal, prevede că un contract încheiat de un consumator cu un profesionist este reglementat de legea statului în care își are reședința obișnuită consumatorul, cu condiția ca acest profesionist, prin orice mijloace, să își direcționeze activitățile către țara în cauză sau către mai multe țări, printre care și țara în cauză, și ca respectivul contract să se înscrie în sfera activităților respective.
- 17 Pe de altă parte, articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul Roma I prevede situațiile în care alineatele (1) și (2) ale acestui articol 6 nu se aplică. Mai precis, articolul 6 alineatul (4) litera (c) menționat prevede că aceste alineate (1) și (2) nu se aplică contractelor privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil, altele decât contractele referitoare la dreptul de folosință pe o perioadă determinată, în sensul Directivei 94/47.
- 18 În aceste condiții, aplicarea dreptului austriac în litigiul principal depinde de aspectul dacă contractul în discuție în litigiul principal intră în sfera noțiunii „contract privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil”, în sensul articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I.
- 19 În lumina acestor considerații introductive trebuie să se stabilească dacă un contract precum cel în discuție în litigiul principal are ca obiect un drept real imobiliar sau un drept de locațiune asupra unui bun imobil, în sensul acestei dispoziții.
- 20 În această privință, trebuie arătat că Regulamentul Roma I nu definește nici noțiunea „contract privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil”, nici, de altfel, noțiunile „drept real imobiliar” și „bun imobil”.
- 21 Potrivit unei jurisprudențe constante, rezultă atât din cerința aplicării uniforme a dreptului Uniunii, cât și din cea a principiului egalității că termenii unei dispoziții a dreptului Uniunii care nu conține nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul

său de aplicare trebuie, în mod normal, să primească în întreaga Uniune Europeană o interpretare autonomă și uniformă (Hotărârea din 18 octombrie 2016, Nikiforidis, C-135/15, EU:C:2016:774, punctul 28 și jurisprudența citată).

- 22 Întrucât articolul 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I nu conține nicio trimitere la dreptul statelor membre, acesta trebuie interpretat, așadar, în mod autonom și uniform.
- 23 În această privință, trebuie adăugat că faptul că arbori plantați în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal pot fi eventual asimilați unor bunuri imobile în diferitele ordini juridice naționale nu poate avea vreo incidență.
- 24 În ceea ce privește, în primul rând, chestiunea dacă contractul în discuție în litigiul principal are ca obiect un „drept real imobiliar”, trebuie amintit că, în temeiul acestui contract, profesionistul se angajează să transfere consumatorului proprietatea asupra arborilor plantați pe un teren exclusiv în scopul recoltării lor și al vânzării lemnului astfel obținut.
- 25 Pentru ca dreptul de proprietate care face obiectul contractului menționat să poată intra sub incidența noțiunii de „drept real imobiliar”, mai este necesar ca acești arbori, înainte de recoltarea lor, să poată fi asimilați unor bunuri imobile în sensul articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I.
- 26 În speță, este cert că transferul dreptului de proprietate la care este obligat profesionistul în temeiul contractului în discuție în litigiul principal nu privește terenul pe care sunt plantați arborii în cauză, ci numai acești arbori. Deși, desigur, acești arbori sunt plantați pe terenul respectiv în scopul creșterii lor, din decizia de trimitere reiese totuși că obiectivul principal al acestui contract este de a genera un venit care provine din vânzarea lemnului obținut ulterior recoltării arborilor menționați, a căror proprietate nu este transferată decât în momentul individualizării lor, pe care profesionistul o efectuează până la recoltarea lor și la vânzarea lemnului astfel obținut.
- 27 În special, prin contractul menționat s-a convenit între părți că arborii în cauză erau plantați pe terenul respectiv exclusiv în scopul recoltării lor, la expirarea perioadei lor de creștere, pentru a vinde lemnul astfel obținut.
- 28 În aceste condiții, trebuie constatat că acești arbori trebuie considerați ca fiind fructele exploatării terenului pe care sunt plantați. Deși astfel de fructe urmează, ca regulă generală, soarta juridică a terenului pe care sunt plantați arborii în cauză, aceștia pot totuși, pe cale contractuală, să facă obiectul unor drepturi personale de care proprietarul sau posesorul acestui teren poate dispune separat de acesta, fără a afecta dreptul de proprietate sau celelalte drepturi reale aferente terenului respectiv. Or, un contract al cărui obiect este de a dispune de fructele exploatării unui teren nu poate fi asimilat unui contract al cărui obiect este un „drept real imobiliar” în sensul articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I.
- 29 Rezultă că un contract privind arbori plantați pe un teren exclusiv în scopul recoltării lor și al vânzării lemnului astfel obținut nu are ca obiect un „drept real imobiliar” în sensul acestei dispoziții.

- 30 În ceea ce privește, în al doilea rând, aspectul dacă contractul în discuție în litigiul principal are ca obiect un „drept de locațiune asupra unui imobil”, trebuie amintit că, în temeiul acestui contract, consumatorul închiriază terenul pe care sunt plantați arborii în cauză atât timp cât aceștia se află pe el.
- 31 Cu toate acestea, simpla existență a unui contract de locațiune având ca obiect un bun imobil precum un teren nu poate fi suficientă pentru a considera că acest contract intră sub incidența articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I.
- 32 Astfel, în ceea ce privește articolul 16 punctul 1 litera (a) din Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), care prevedea, în materie de închiriere a imobilelor, o competență exclusivă a instanțelor din statul contractant în care este situat imobilul, Curtea a statuat că o calificare drept contract de închiriere în sensul acestei dispoziții necesită existența unei legături suficient de strânse între contract și bunul imobil în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 octombrie 2005, Klein, C-73/04, EU:C:2005:607, punctul 26).
- 33 Mai precis, Curtea a statuat că un contract complex având ca obiect un ansamblu de prestări de servicii furnizate în schimbul unui preț global plătit de client, precum un contract care prevede furnizarea de prestări de servicii ce depășește cesiunea unui drept de folosință care constituie obiectul unui contract de închiriere, se situează în afara domeniului în care principiul competenței exclusive prevăzute de dispoziția menționată își găsește rațiunea de a fi și nu constituie un contract de închiriere propriu-zis, în sensul aceleiași dispoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 octombrie 2005, Klein, C-73/04, EU:C:2005:607, punctul 27 și jurisprudența citată).
- 34 Or, trebuie arătat că, în conformitate cu considerentul (7) al Regulamentului Roma I, domeniul de aplicare material și dispozițiile acestuia din urmă ar trebui să fie concordante cu Regulamentul nr. 44/2001. În măsura în care acesta din urmă a fost abrogat și a fost înlocuit de Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1), acest obiectiv de concordanță este valabil și în privința acestuia (Hotărârea din 8 mai 2019, Kerr, C-25/18, EU:C:2019:376, punctul 36).
- 35 Pe de altă parte, în măsura în care Regulamentul nr. 44/2001 a înlocuit, în relațiile dintre statele membre, Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, acest obiectiv de concordanță este valabil și pentru această convenție, cu condiția totuși ca dispozițiile acesteia să poată fi calificate drept echivalente cu cele ale Regulamentelor nr. 44/2001 și nr. 1215/2012.
- 36 Având în vedere obiectivul de concordanță amintit la cele două puncte precedente, considerațiile prezentate la punctele 32 și 33 din prezenta hotărâre trebuie să fie de asemenea luate în considerare în vederea interpretării articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I.
- 37 În speță, obiectul principal al contractului în discuție în litigiul principal nu constă în folosința, în cadrul unui contract de locațiune, a terenului pe care sunt plantați arborii în cauză, ci urmărește, astfel cum s-a arătat la punctul 26 din prezenta hotărâre, obținerea unui venit provenit din vânzarea lemnului obținut ca urmare a recoltării acestor arbori. Astfel cum reiese din decizia de trimitere, locațiunea prevăzută de acest contract, care nu cuprinde decât dreptul de a cultiva

arborii menționați și nu prezintă o finalitate disociabilă de dobândirea acestora din urmă, urmărește pur și simplu să permită executarea elementelor de vânzare și de prestări de servicii prevăzute de contractul menționat.

- 38 În aceste condiții, trebuie constatat că un contract precum cel în discuție în litigiul principal nu prezintă o legătură suficient de strânsă cu terenul respectiv pentru a putea fi calificat drept „locațiune asupra unui bun imobil”, în sensul articolului 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I.
- 39 Având în vedere toate cele ce precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul Roma I trebuie interpretat în sensul că un contract de vânzare care include un contract de locațiune și un contract de prestări de servicii privind arbori plantați pe un teren închiriat exclusiv în vederea recoltării lor în scopuri lucrative nu constituie un „contract privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil”, în sensul acestei dispoziții.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 40 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 6 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) trebuie interpretat în sensul că un contract de vânzare care include un contract de locațiune și un contract de prestări de servicii privind arbori plantați pe un teren închiriat exclusiv în vederea recoltării lor în scopuri lucrative nu constituie un „contract privind un drept real imobiliar sau privind dreptul de locațiune asupra unui bun imobil”, în sensul acestei dispoziții.

Semnături